

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 17Csp/65/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2219202692
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Péter Nagy
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2020:2219202692.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda sudcom JUDr. Péter Nagy v sporovej veci žalobcu: POHOTOVOŠŤ, s.r.o., IČO: 35 807 598, so sídlom Pribinova 25, Bratislava, právne zast.: JUDr. Katarína Hegedúšová, advokátka, so sídlom Majerníková 3479/3A, Bratislava, proti žalovanej: S.V. S., J.. XX.XX.XXXX, G. V. Y. XXX/X, O. N., o zaplatenie 68,- eur s prísł. a iné, takto

rozhodol:

- I. Súd žalobu v celom rozsahu z a m i e t a .
- II. Žalovanému sa nepriznáva nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobou dourčenou súdu dňa 03.07.2019 sa žalobca domáhal vydania rozhodnutia, ktorým súd zaviazá žalovanú k zaplateniu sumy 68,- eur ako zostatku odplaty úveru s príslušenstvom, ďalej k zaplateniu poplatkov za upomienky v celkovej výške 210,- eur, zmluvnej pokuty 33,- eur a náhrady trov konania. V žalobe tvrdil, že dňa 03.07.2015 uzavrel so žalovanou zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanej úver vo výške 350,- eur, ktorý sa žalovaná zaviazala vrátiť spolu s príslušným poplatkom vo výške 98,- eur a úrokom vo výške 248,- eur (70,89 % ročný úrok z poskytnutého úveru), t.j. spolu vo výške 696,- eur (z toho odplata spolu 346,- eur), a to v lehote splatnosti do 03.07.2016. Vzhľadom na to, že žalovaná si neplnila riadne a včas svoj záväzok v zmysle dohodnutých podmienok, stratila výhodu splátok a žalobca ju vyzval na splatenie zostávajúceho záväzku. Žalovaná ku dňu podania žaloby uhradila žalobcovi sumu 380,- eur. Žalobca si v konaní uplatňoval zostatok odplaty v sume 68,- eur, zmluvný úrok vo výške 70,86 % zo sumy 350 € od 03.07.2015 do 10.08.2015, zo sumy 292 € od 11.08.2015 do 14.09.2015, zo sumy 234 € od 15.09.2015 do 13.10.2015, zo sumy 176 € od 14.10.2015 do 09.12.2015, zo sumy 60 € od 10.12.2015 do 05.08.2016 a zo sumy 30 € od 06.08.2016 do 06.10.2016, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 158 € od 03.07.2016 do 05.08.2016, zo sumy 128 € od 06.08.2016

do 06.10.2016, zo sumy 98 € od 07.10.2016 do 07.11.2016 a zo sumy 68 € od 08.11.2016 do zaplatenia, poplatkov za upomienky spolu vo výške 210,- eur a zmluvnú pokutu 33,- eur.

2. Žalobu s prílohami a procesné poučenia podľa zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“), spolu s výzvou, aby sa k žalobe s prílohami vyjadrila v lehote 15 dní, súd doručil žalovanej do vlastných rúk dňa 10.10.2019. Žalovaná sa však k žalobe s prílohami písomne nevyjadrila.

3. Vo veci bolo nariadené pojednávanie, ktoré súd vykonal v súlade s príslušnými ustanoveniami C.s.p. (§ 180, § 183 a § 184) v neprítomnosti riadne ospravedlneného žalobcu, ktorý nepožiadal o jeho odročenie a súhlasil s konaním pojednávania bez jeho účasti, a v neprítomnosti nijakým spôsobom neospravedlneného žalovaného, ktorý taktiež nepožiadal o odročenie pojednávania. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise a podstatným obsahom spisu (najmä žaloba č.l. 1-19, zmluva o spotrebiteľskom úvere z 03.07.2015 s VOP žalobcu č.l. 10-13,

výpisy z obchodného registra č.l. 14-19, súhrnné informácie o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami za 1. a 2. štvrtrok 2015) a na základe vykonaného dokazovania zistil tento skutkový a právny stav veci: Dňa 03.07.2015 uzavrel žalobca so žalovanou zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanej úver vo výške 350,- eur, ktorý sa žalovaná zaviazala vrátiť spolu s príslušným poplatkom vo výške 98,- eur a úrokom vo výške 248,- eur (70,89 % ročný úrok z poskytnutého úveru), t.j. spolu vo výške 696,- eur (z toho odplata spolu 346,- eur), a to v lehote splatnosti do 03.07.2016. Zmluva neobsahuje údaj o RPMN vo vzťahu k celej čiastke, ktorú je dlžník povinný pri predmetnom úvere zaplatiť. Žalovaná podľa tvrdenia žalobcu zaplatila ku dňu podania žaloby sumu 380,- eur. Žalobca si v konaní uplatňoval zostatok odplaty v sume 68,- eur, zmluvný úrok vo výške 70,86 % zo sumy 350 € od 03.07.2015 do 10.08.2015, zo sumy 292 € od 11.08.2015 do 14.09.2015, zo sumy 234 € od 15.09.2015 do 13.10.2015, zo sumy 176 € od 14.10.2015 do 09.12.2015, zo sumy 60 € od 10.12.2015 do 05.08.2016 a zo sumy 30 € od 06.08.2016 do 06.10.2016, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 158 € od 03.07.2016 do 05.08.2016, zo sumy 128 € od 06.08.2016 do 06.10.2016, zo sumy 98 € od 07.10.2016 do 07.11.2016 a zo sumy 68 € od 08.11.2016 do zaplata, poplatok za upomienky spolu vo výške 210,- eur a zmluvnú pokutu 33,- eur. Podľa ust. § 290 C.s.p. spotrebiteľský spor je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou.

4. Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že žalovaný uzavrel predmetnú zmluvu o úvere podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka ako spotrebiteľ. Žalobca sa domáhal svojich nárokov z titulu zmluvy, ktorou boli žalovanému poskytnuté peňažné prostriedky a tento sa zaviazal vrátiť ich v dohodnutých mesačných anuitných splátkach spolu s príslušným úrokom. Pretože žalobca ako veriteľ poskytoval spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania a žalovaný ho neprijímal na takéto účely, spĺňajú tieto strany definíciu veriteľa a spotrebiteľa v zmysle § 2 písm. a) a b) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, zmluva z 03.07.2015 je zmluvou o spotrebiteľskom úvere podľa § 2 písm. d) cit. zákona a úver ňou poskytnutý je spotrebiteľským úverom, pričom na daný právny vzťah sa vzťahujú predovšetkým ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a ďalej aj ust. § 52 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“). V zmysle ust. § 9 ods. 1, 2 a § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy) bolo potrebné preskúmať, či v listinách tvoriacich zmluvu, sú obsiahnuté všetky zákonom určené náležitosti.

Podľa ust. § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Podľa ust. § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať náležitosti uvedené v tomto ustanovení pod písm. a) až aa).

Podľa ust. § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

b) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa),

d) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

Podľa ust. § 52 ods. 1 OZ (v znení platnom od 01.01.2008) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa ust. § 54 ods. 1 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. Podľa ods. 2 v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa ust. § 369 ods. 1 Obch. zák. ak je dlžník v omeškaní so splnením peňažného záväzku alebo jeho časti, je povinný platiť z nezaplatenej sumy úroky z omeškania dohodnuté v zmluve. Ak úroky z omeškania neboli dohodnuté, dlžník je povinný platiť úroky z omeškania podľa predpisov občianskeho práva. Ak záväzok vznikol zo spotrebiteľskej zmluvy a dlžníkom je spotrebiteľ, možno dohodnúť úroky z omeškania najviac do výšky ustanovenej podľa predpisov občianskeho práva.

Podľa ust. 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa ust. § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia OZ v znení platnom a účinnom ku dňu omeškania (s prihliadnutím a skutočnosť, že sa jedná o právny vzťah, ktorý vznikol po 01.02.2013) výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. 5. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že predložená zmluva bola uzatvorená platne, má písomnú formu a všetky jej náležitosti sú na listinách, ktoré tvoria súčasť zmluvy. Žalovaná tvrdenia žalobcu v žalobe po skutkovej (vecnej), ani po právnej stránke v súdnom konaní (spore) nesporeovala a nenamietala, pričom z tvrdenia žalobcu vyplýva, že do podania žaloby uhradila žalovaná z titulu poskytnutého úveru sumu 380,- eur. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že obsahom úverovej zmluvy je okrem úroku vo výške 248,- eur (70,89 % ročný úrok z poskytnutého úveru) aj dohodnutá odplata - „poplatok“ za poskytnutie peňažných

prostriedkov vo výške 89,- eur. Podľa názoru súdu zo spôsobu zahrnutia do zmluvy (hneď po sebe), ako aj určenia ich splatnosti k rovnakému dňu 03.07.2017 spolu s istinou úveru je zrejmé, že medzi účelom úroku a odplaty nie je žiadny podstatný hospodársky rozdiel. Obe plnenia podľa názoru súdu sledujú účel pokryť náklady veriteľa a poskytnúť mu zisk za uzavretie úverovej zmluvy a prenechanie peňažných prostriedkov dlžníkovi, pričom aj v zmysle § 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. tvoria úroky spolu s poplatkami a akýmkoľvek inými odplatnými plneniami alebo iné nákladmi odplatu pri poskytovaní peňažných prostriedkov spotrebiteľovi.

6. Vzhľadom na to potom treba na obe plnenia pozeráť ako na jedno plnenie, a teda ako na odplatu v zmysle § 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorá je tak dohodnutá sadzbou cca 99 % z istiny (346,- eur). V čase uzavretia predmetnej zmluvy o úvere (03.07.2015) však už bolo účinné ustanovenie § 1a ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktoré priamo určovalo najvyššiu prípustnú výšku odplaty za poskytnutie úveru nasledovným spôsobom: odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi nesmie prevýšiť dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov podľa § 1 ods. 4 pri obdobnom úvere alebo pôžičke ročne. Na účely tohto nariadenia vlády sa obdobným úverom alebo pôžičkou rozumie obdobný produkt, ktorý je svojou povahou najbližší forme poskytnutia peňažných prostriedkov spotrebiteľovi podľa predchádzajúcej vety. Vzhľadom na uvedené súd z internetovej stránky MF SR preveril priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov bánk a pobočiek zahraničných bánk pri jednotlivých typoch novoposkytnutých spotrebiteľských úverov zverejnenú naposledy v čase predchádzajúcom uzavretiu predmetnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorá sa v zmysle § 1 ods. 4 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. použije na účely stanovenia najvyššej prípustnej výšky odplaty podľa § 1a ods. 1 uvedeného nariadenia (viď súhrnné informácie o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami v rozhodnom období na č.l. 53 a 54), pričom zistil, že pri spotrebiteľských úveroch so splatnosťou do 12 mesiacov od jeho poskytnutia vrátane činila priemerná hodnota RPMN 16,91 % p.a. (1. štvrtrok 2015), resp. 18,54 % p.a. (2. štvrtrok 2015), t.j. v predmetnej zmluve dohodnutá (ročná) odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi (cca 99 % istiny) značne presiahla uvedeným nariadením stanovené maximum odplaty - dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov pri obdobnom úvere alebo pôžičke. Vzhľadom na uvedené skutočnosti dospel súd k záveru, že predmetné zmluvné dojednanie o celkovej odplate za poskytnutie peňažných prostriedkov je právnym úkonom, ktorý sa prieči zákonu, a to § 53 ods. 6 OZ v spojení s nariadením vlády SR č. 87/1995 Z.z. (jeho konkrétne ustanovenia o najvyššej prípustnej výške odplaty sú uvedené vyššie), čo spôsobuje jeho neplatnosť podľa § 39 OZ.

7. Podľa názoru súdu pritom už len samotná výška dojednaných úrokov tu odporuje dobrým mravom, a to napriek tomu, že pohľadávka na splatenie poskytnutého úveru nie je zabezpečená žiadnym zabezpečovacím prostriedkom a že je poskytnutá v relatívne nízkej sume, takže aj každý úrok sa prejaví relatívne vyššou percentuálnou sadzbou (uzn. NS SR 6 M Obdo 5/2009). Podľa judikatúry Najvyššieho súdu SR (napr. 5 Cdo 26/2011) totiž pri dojednávaní úrokov pri peňažnej pôžičke koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu o pôžičke v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke „uspokojí“ bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni „zhodnotiť“ obvyklým spôsobom. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník poskytoval veriteľovi nepriemerné až úžernícke úroky. Úroková sadzba (odmena) 70,89 % istiny v priebehu jedného roka je podľa názoru súdu neprijateľná, pretože

predstavuje nepriemerné zhodnotenie peňažných prostriedkov na ročnej báze. V relevantnom čase sa pritom podľa všeobecne dostupných údajov miera inflácie v Slovenskej republike bola zanedbateľná.

Takto vysoká úroková sadzba nie je odôvodnená ani žiadnymi osobitnými dôvodmi kreditného rizika dlžníka, ani hospodárskou alebo inou situáciou v slovenskej ekonomike. Neprimeranou, a teda odporujúcou dobrým mravom, je spravidla taká výška úrokov dojednaná v zmysle ustanovenia § 658 ods. 1 OZ, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru obvyklú v dobe ich dojednania, a to stanovenú najmä s prihliadnutím na najvyššie úrokové sadzby uplatňované bankami pri poskytovaní úverov a pôžičiek. Vzhľadom na vyššie uvedenú hodnotu priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov pri obdobných úveroch alebo pôžičkách poskytovaných bankami a pobočkami zahraničných bánk v rozhodnom období (okolo 17 - 18 %), ktorá hodnota musí byť väčšia ako výška (len) riadnych úrokov (dôvody vid' nižšie), dospel súd k záveru, že predmetná dohoda o úrokovej sadzbe 70,89 % ročne je zároveň z dôvodu neprimeranosti týchto úrokov právnym úkonom, ktorý sa prieči dobrým mravom, v dôsledku čoho je podľa § 39 OZ neplatná (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009). Tunajší súd v nadväznosti na uvedené ďalej uvádza, že sa stotožňuje s názorom Krajského súdu v Prešove, vysloveným v právnej veci sp. zn. 3Co/114/2014, v ktorom k výške zmluvných úrokov uviedol, že výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 % je neprijateľná a odporuje dobrým mravom. Prevýšenie úrokov o 100 % oproti priemeru úrokov za úvery poskytované bankami je netolerovateľné za žiadnych okolností (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 11Co/96/2017 z 12.09.2018). Súd preto žalobcovi žiadané úroky predstavujúce viac ako 100 % oproti priemeru úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere nepriznal.

8. Vyhodnotením dojednania o celkovej odplate pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi vrátane dojednania o úrokoch ako neplatného zmluvného dojednania dochádza k situácii, že v zmluve o spotrebiteľskom úvere tak úplne absentuje dojednanie o akejkoľvek úrokovej sadzbe (§ 9 ods. 2 písm. i) zákona č. 129/2010 Z.z.), ako aj o odplate tak ako to vyžaduje § 9 ods. 2 písm. j) tohto zákona. Podľa ustanovenia § 11 ods. 1 písm. b) zák. č. 129/2010 Z. z. sa však úver pre absenciu týchto údajov považuje za bezúročný a bez poplatkov. Neplatnosť dohody o odplate a úrokovej sadzbe v úverovej zmluve teda má za následok, že veriteľ nemôže požadovať odplatu (úrok, odmenu, poplatky) z poskytnutého úveru. Súd preto dospel k záveru, že predmetný spotrebiteľský úver je potrebné považovať za úver bez úrokov a bez poplatkov podľa ust. § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy. Z vykonaného dokazovania pritom vyplynula aj skutočnosť, pre ktorú je nutné predmetný spotrebiteľský úver pokladať za úver bez úrokov a bez poplatkov aj podľa ust. § 11 ods. 1 písm. d) zákona č. 129/2010 Z.z., a to z toho dôvodu, že v zmluve o spotrebiteľskom úvere je neprávne uvedená ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa. Ak totiž RPMN vyjadruje náklady, ktoré vzniknú spotrebiteľovi v súvislosti s poskytnutím úveru, medzi ktoré patrí aj zmluvný úrok reprezentujúci výšku odplaty za poskytnutie úveru, možno logickým výkladom dospieť k záveru, že údaj o RPMN (celkové náklady) nemôže byť nižší ako zmluvný úrok reprezentujúci výšku odplaty za poskytnutie úveru, ku ktorému je nutné pripočítať aj ďalšie náklady spotrebiteľa spojené s poskytnutím úveru. V prípade predmetnej zmluvy o úvere je však RPMN úveru vo výške 28 % a ročná úroková sadzba úveru je 70,86 %, z čoho je zrejmé, že zmluva neobsahuje údaj o RPMN vo vzťahu k celej čiastke, ktorú je dlžník povinný pri predmetnom úvere zaplatiť, čo zakladá tiež dôvod absencie obsahovej náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. s následkami podľa § 11 ods. 1 písm. b) zák. č. 129/2010 Z. z. (k tomu pozri napr. rozsudok KS PO sp. zn. 21Co/96/2017 zo dňa 27.03.2018 a rozsudok KS TT sp. zn. 24Co/174/2016 zo dňa 02.08.2017).

9. Z popísaných dôvodov a pre absenciu uvedených, povinných obsahových náležitostí zmluvy (aj čo len jednej) je teda potrebné predmetný spotrebiteľský úver považovať za úver bez akýchkoľvek poplatkov a bez úrokov v súlade s cit. ust. § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu podpísania zmluvy. Vzhľadom k tomu by mal žalobca právo len na zaplatenie istiny úveru, resp. vrátenie sumy poskytnutého spotrebiteľského úveru (poskytnutý úver = 350,- eur). Zo zisteného skutkového stavu však vyplýva, že žalovaná na predmetnom úvere doteraz zaplatila 380,- eur, t.j. zaplatila sumu vyššiu ako tvorí celková suma istiny úveru. Nakoľko už žalovaná splatila celú sumu poskytnutého úveru, na ktorú mal žalobca výlučne nárok, nie je povinná platiť žalobcovi žiadne ďalšie sumy nad rámec splatenej istiny úveru, t.j. ani žalovanú sumu v rozsahu zostatku na odplate v sume 68,- eur, vyčíslených zmluvných úrokov z dlžných súm istiny od 03.07.2015 do 06.10.2016 a úrokov z omeškania z dlžných súm. Pri týchto úrokoch z omeškania však ani nebol zo strany žalobcu riadne špecifikovaný právny dôvod plnenia (t.j. či napr. ide o zostatky istiny alebo odplaty). Súd tu uvádza, že na základe vyššie uvedeného by žalobcovi nepatrili úroky z omeškania z neopodstatnenej odplaty, pričom pokiaľ by malo ísť o úroky z omeškania z jednotlivých zostatkov istiny úveru alebo napr. zo zmluvnej pokuty, tak žalobca počas celého konania nepredniesol také substancované skutkové tvrdenia v tomto smere (napr. tvrdenie o omeškaní s jednotlivými plneniami s poukazom na dohodnutú splatnosť jednotlivých plnení

a právny dôvod týchto plnení), ktoré by súdu umožňovali posúdiť oprávnenosť uplatneného nároku v tejto časti. To isté platí aj pre uplatnenú zmluvnú pokutu, na ktorú podľa bodu 3 úverovej zmluvy vznikol žalobcovi nárok v prípade neuhradenia celkovej čiastky úveru v lehote dohodnutej v zmluve, pričom však vzhľadom na uvedený záver súdu sa tu žalovaný mohol dostať do omeškania len s platením istiny úveru, čo z obsahu spisu bez ďalšieho nevyplýva. Žalobca mal v danej súvislosti povinnosť uviesť substancované tvrdenia, t.j. tvrdenia relevantné z hľadiska hmotného práva. Povinnosť substancovane tvrdiť má charakter procesného bremena, ktoré žalobca v uvedených smeroch neunesol, a preto súd považoval jeho nedostatočne substancované tvrdenia obsiahnuté v žalobe o predmetných okolnostiach prípadu za nepreukázané. Z uvedených dôvodov súd postupoval v tomto prípade podľa § 150 ods. 2 C.s.p. a výzvou z 29.10.2019 (č.l. 42 spisu) vyzval žalobcu na doplnenie svojej skutkovej, ako aj právnej argumentácie uvedenej v žalobe, a to predložením 1/ špecifikácie žalovanej sumy tak, aby bolo možné prekontrolovať správnosť žalovanej sumy, t.j. ako dospel žalobca k výške žalovanej sumy, z akých jednotlivých čiastkových nárokov žalovaná suma pozostáva (matematický výpočet - istina, úrok riadny, úrok z omeškania, iné), ako dospel žalobca k jednotlivým čiastkovým nárokom, presnú špecifikáciu, kedy a koľko celkom žalovaný doteraz čerpal a uhradil a akým spôsobom žalobca vykonal započítanie jednotlivých úhrad, na aké jednotlivé nároky a na základe čoho; 2/ výpisu z úverového účtu s prehľadom splátok a úhrad žalovaného do dnešného dňa s oznámením aktuálneho stavu pohľadávky žalobcu voči žalovanému a amortizačnej tabuľky; 3/ ďalších skutkových tvrdení spolu s dostupnými dôkazmi, ktoré žalobca považuje za potrebné doplniť a predložiť k prípadnému oprávneniu veriteľa na predčasné ukončenie zmluvného vzťahu a predčasné zosplatnenie (zvyšku) úveru, ako aj k spôsobu a priebehu realizácie tohto procesu, vrátane vysvetlenia skutkového a právneho základu prípadne požadovaných riadnych úrokov, ktoré by mali vzniknúť po tomto predčasnom zosplatnení zvyšku úveru, a ktoré by mohli predstavovať po ich posúdení súdom spornú (právnu) otázku vo vzťahu k danosti tejto časti uplatneného nároku, a taktiež k okolnostiam prípadného postúpenia pohľadávky v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách; a 4/ vyjadrenia k možnosti právneho posúdenia predmetnej zmluvy ako zmluvy zo spotrebiteľského vzťahu s poukazom na ustanovenie § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka (vrátane jeho § 54a !!!), zákon o ochrane spotrebiteľa a zákon o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, a to aj v súvislosti s existenciou náležitostí podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, ktoré zmluva o spotrebiteľských úveroch musí obsahovať s tým, že súd tieto otázky skúma aj z úradnej povinnosti; taktiež vyjadrenia k možnosti

právneho posúdenia konkrétnych zmluvných ustanovení (napr. o sankciách), z ktorých žalobca vyvodzuje uplatnený nárok alebo jeho časť, ako neprijateľné podmienky podľa § 53 Občianskeho zákonníka, ktorých individuálne dojednanie je sporné a spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Taktiež aj na pojednávaní poskytol súd primeranú možnosť, ako aj časový priestor na to, aby sa obidve strany sporu mohli vyjadriť k súdom považovaným sporným skutkovým okolnostiam prípadu, k sporným skutkovým a právnym otázkam, ako aj k predbežne uvedenému právnemu posúdeniu veci súdom. Uvedený postup súdu podľa § 150 ods. 2 C.s.p. pritom nie je možné považovať ani za výzvu na odstránenie prípadných väd podania (§ 129 C.s.p.), ktoré vady podanie z formálneho procesného hľadiska neobsahovalo, a ani za osobitnú poučovaciu povinnosť súdu o procesných právach a povinnostiach (§ 160 C.s.p.) a nesplnenie procesnej povinnosti žalobcu substancovane tvrdiť, a to aj napriek výzve súdu, malo napokon za následok nedostatočné preukázanie niektorých konkrétnych okolností prípadu, z ktorých žalobca svoj nárok v predmetných častiach vyvodzoval. Súd však v prípade zmluvnej pokuty prihliadol aj na tú skutočnosť, že zaplatením sumy 30,- eur nad rámec istiny úveru, na ktorú mal žalobca titulom úverovej pohľadávky výlučne nárok, mohla byť táto zmluvná pokuta v prípade jej oprávnenosti zo strany žalovanej uhradená takmer v plnom rozsahu, čo takisto bráni v jej ďalšom vymáhaní v tomto súdnom konaní.

10. Žalobca sa okrem uvedeného domáhal aj zaplatenia iného druhu sankcie (vo forme paušalizovaných nákladov) podľa ods. 3 zmluvy za celkovo 7 upomienok. Podľa názoru súdu však takéto zmluvné dojednanie sankcie neobstojí. Ako už bolo uvedené, zmluva o spotrebiteľskom úvere je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Spotrebiteľské zmluvy podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (tzv. neprijateľné podmienky). Za neprijateľnú podmienku sa považujú okrem iného ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, aby plnil neprimerane vysokú sumu ako sankciu [§ 53 ods. 4 písm. k) Obč. zák.]. Takéto ustanovenia sú podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatné. Pri posúdení neplatnosti treba porovnať situáciu, v akej by spotrebiteľ bol podľa dispozitívneho ustanovenia zákona, pokiaľ by neprijateľná podmienka v zmluve nebola. V takom prípade by ustanovenie § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka priznávalo veriteľovi ako

príslušenstvo len náklady spojené s uplatnením pohľadávky. Pod uplatnením pohľadávky však treba rozumieť skutočné a účelné úkony, ktoré reálne môžu viesť k tomu, že dlžník bude donútený pohľadávky splniť. Prakticky tak môže ísť najmä o trovy rôznych konaní (súdnych či mimosúdnych). V prerokúvanej veci však tento zmysel absentuje. V prerokúvanej veci je úver splatný v jedinej splátke, v dôsledku čoho môže veriteľ dlžníkovi zaslať upomienky až v čase, kedy je dlžník v omeškaní s celým svojím záväzkom. V prípade záväzku, ktorý je splatný v jedinej splátke, však zmysel takýchto upomienok nie je zrejmý. V prípade záväzkov splatných v splátkach má upomienka zmysel práve preto, aby sa upozornilo na možnosť zosplatnenia celého záväzku (ak je zosplatnenie dohodnuté). Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka je takéto upozornenie dokonca predpokladom zosplatnenia. Aj v ostatných záväzkoch však môže mať takáto upomienka za cieľ upozorniť dlžníka na následky, ktoré mu môžu hroziť, napríklad na možnosť zosplatnenia celého záväzku. V prípade omeškania so záväzkom splatným naraz však tento zmysel upomienka nemá, a nie je identifikovateľný ani žiaden iný zmysel, ktorý by mala plniť. Okrem toho však v ods. 3 zmluvy sú prípadné náklady upomienky paušalizované, a to v sumách, ktoré celkom zjavne prekračujú skutočné náklady spojené s jednotlivými upomienkami. Z uvedeného dôvodu je zrejmé, že veriteľ by podľa § 121 ods. 3 Obč. zák. nemal nárok na tieto náklady, keďže nejde o náklady spojené s uplatnením pohľadávky. Pokiaľ je teda možnosť účtovania takýchto poplatkov uvedená v zmluve paušálnou sumou a navyše konečné rozhodnutie, koľko upomienok zašle, je len na veriteľovi, ide o ustanovenie spôsobujúce značnú nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa. Preto súd považuje predmetnú časť odseku 3 zmluvy

o spotrebiteľskom úvere z 03.07.2015 za neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka, ktorá je v dôsledku toho podľa § 53 ods. 5 Obč. zák. neplatná. Súd však na tomto mieste opätovne poukazuje na to, že vzhľadom na vyššie uvedený záver súdu sa tu žalovaný mohol dostať do omeškania len s platením istiny úveru, čo z obsahu spisu bez ďalšieho nevyplýva. Prípadné omeškanie žalovanej s inými platbami, na ktoré však žalobca nemal nárok, pritom objektívne nemohlo vyvolať dôvod zaslania upomienky.

11. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov súd žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietol (výrok I).

12. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 262 ods. 1 C.s.p. a § 255 ods. 1 C.s.p., pričom dospel k záveru, že žalovaná by mala právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 % z dôvodu jej plného úspechu v tejto veci. Nakoľko však žalovanej v konaní preukázateľne žiadne trovy nevznikli, súd jej právo na ich náhradu z dôvodu hospodárnosti konania podľa uvedených ustanovení nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Dunajská Streda (§ 355 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné súdne rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona (zák. č. 233/1995 Z.z.).